

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich

Art. 1. W ustawie z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2017 r. poz. 2047 oraz z 2018 r. poz. 650) w art. 6 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Odszkodowanie za szkody, o których mowa w ust. 2:

- 1) pkt 1 – może być pomniejszone o nie więcej niż 10% wartości tych szkód;
- 2) pkt 2 – może być pomniejszone o 20%, 25% albo 30% sumy ubezpieczenia

w zależności od wysokości pomniejszenia wskazanej w umowie ubezpieczenia.”.

Art. 2. Przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się od dnia notyfikowania Rzeczypospolitej Polskiej pozytywnej decyzji Komisji Europejskiej o zgodności ze wspólnym rynkiem zmiany programu pomocy dotyczącego dopłat do składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich oraz częściowego dofinansowania odszkodowań wypłacanych producentom rolnym w związku z suszą (reasekuracja).

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Wprowadzenie zmiany w ustawie z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich umożliwi ubezpieczenie upraw rolnych od pełnego pakietu ryzyk lub od jednego lub kilku wybranych przez producenta rolnego rodzaju ryzyka, zawierających ryzyko suszy, przy zachowaniu możliwości skorzystania przez niego z dofinansowania z budżetu państwa do składek z tytułu zawarcia umów ubezpieczenia.

W projekcie zmiany ustawy proponuje się nadanie nowego brzmienia ust. 3 w art. 6 ww. ustawy w celu zmiany dotychczasowej regulacji dotyczącej ryzyka wystąpienia suszy. Nadanie nowego brzmienia ust. 3 nie zmienia dotychczasowego udziału własnego producenta rolnego dotyczącego innych ryzyk niż ryzyko suszy, który pozostaje na poziomie 10% wartości szkody, co ma odzwierciedlenie w pkt 1 tego ustępu. Natomiast w pkt 2 ust. 3 wprowadzono nową regulację, która ma na celu wprowadzenie nowego rozwiązania dotyczącego sposobu wypłaty odszkodowania w przypadku ryzyka suszy polegającego na zmniejszeniu odszkodowania o 20%, 25% albo 30% sumy ubezpieczenia (zasada działania tzw. franszyzy redukcyjnej). Wprowadzenie franszyzy redukcyjnej przyczyni się do tego, że ubezpieczeniem od ryzyka suszy objęta zostanie szersza grupa gospodarstw rolnych. W związku z tym zakłady ubezpieczeń będą miały możliwość obniżenia składki ubezpieczeniowej w przypadku oferowania umów ubezpieczenia zawierających w swoim zakresie ryzyko suszy. Ponadto pozostawienie części ryzyka z tytułu strat powstałych w wyniku suszy po stronie producenta rolnego będzie czynnikiem motywującym tego producenta do podejmowania adekwatnych działań prewencyjnych, mających na celu obniżenie poziomu wrażliwości upraw na niedobory opadów atmosferycznych. Zatem producent rolny będzie mógł wybrać najbardziej odpowiadający sobie wariant ubezpieczenia, zawierający również ryzyko wystąpienia suszy, a tym samym uzyskania odszkodowania w przypadku poniesienia strat w produkcji w wyniku suszy i odzyskania co najmniej poniesionych kosztów na tę produkcję. Zmiana ta przyczyni się również do konkurencji między zakładami ubezpieczeń oferującymi w swojej ofercie ubezpieczenie od ryzyka wystąpienia suszy. Natomiast producenci rolni otrzymają możliwość ubezpieczenia się od ryzyka suszy w zakresie, jaki sobie sami wybiorą, i jaki będzie im najbardziej

odpowiadał, gdyż to producent sam wybierze poziom umniejszenia odszkodowania (20%, 25% albo 30%).

Określony w ustawie z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich program pomocy został notyfikowany Komisji Europejskiej z terminem jego ważności do końca 2020 r. jako program pomocy nr SA 39562 (2014/N). Po przyjęciu przez Radę Ministrów projektu ustawy, Komisji Europejskiej zostaną przesłane informacje w celu notyfikacji proponowanych zmian w programie pomocy dotyczących dopłat do składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich oraz częściowego dofinansowania odszkodowań wypłacanych producentom rolnym w związku z suszą (reasekuracja). Dlatego do czasu otrzymania decyzji Komisji Europejskiej o zgodności ze wspólnym rynkiem zmiany tego programu pomocy, producenci rolni będą mogli zawierać umowy ubezpieczenia na dotychczasowych zasadach. Ma to znaczenie w przypadku zawierania umów ubezpieczenia dotyczących upraw ozimych, które ubezpieczane są przez producentów rolnych po wejściu roślin, szczególnie od ryzyka ujemnych skutków przezimowania oraz przymrozków wiosennych. Zatem do czasu notyfikowania Rzeczypospolitej Polskiej pozytywnej decyzji Komisji Europejskiej o zgodności ze wspólnym rynkiem zaproponowanych w projekcie ustawy zmian, producent rolny, który będzie zainteresowany zawarciem umowy ubezpieczenia, będzie miał taką możliwość zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami, lecz może to się wiązać z wyższymi stawkami taryfowymi, jakie będą mu przedstawione przez zakład ubezpieczeń, a w konsekwencji z wyższą kwotą dopłaty do tej umowy ubezpieczenia. Pomimo tego producent rolny będzie mógł uzyskać wyższe odszkodowanie, gdyż zgodnie z obecnymi przepisami będzie ono mogło być zmniejszone o 10% wartości szkody. Natomiast w przypadku zastosowania do nowych umów ubezpieczenia poziomu zmniejszenia odszkodowania (o 20%, 25% albo 30%), będzie niższa dopłata do składki, co i tak zapewni producentowi rolnemu uzyskanie odszkodowania z tytułu wystąpienia ryzyka suszy na zadawalającym go poziomie.

Mając na uwadze zbliżający się termin zawierania przez zakłady ubezpieczeń umów ubezpieczenia upraw rolnych w sezonie jesiennym, proponuje się wejście w życie zaproponowanych w projekcie ustawy zmian z dniem następującym po dniu ogłoszenia, co umożliwi producentom rolnym zawieranie w sezonie jesiennym umów ubezpieczenia już na nowych zasadach, które dla nich będą korzystniejsze. Wejście

w życie ustawy z dniem następującym po dniu ogłoszenia nie stoi w sprzeczności z zasadami demokratycznego państwa prawa, a ważny interes państwa przemawia za wejściem w życie projektowanej ustawy w tym terminie. Przewidziane rozwiązania są korzystne dla producentów rolnych, przede wszystkim ze względu na możliwość zawierania umów ubezpieczenia obejmujących swoim zakresem ryzyko suszy. Zatem jak najszybsze wejście w życie projektu ustawy pozwoli producentom rolnym na zawarcie takiej umowy ubezpieczenia już w sezonie jesiennym bieżącego roku. Wprowadzenie proponowanych zmian nie będzie miało negatywnego wpływu na zaufanie obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa.

Przedkładany projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie zawiera norm technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega obowiązkowi notyfikacji.

Wprowadzenie projektowanych przepisów będzie miało wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców. Wprowadzenie zmian zaproponowanych w projekcie wpłynie na wzrost konkurencyjności polskich gospodarstw rolnych na rynku Unii Europejskiej. Ponadto w związku z wprowadzeniem większej możliwości ubezpieczenia upraw rolnych od ryzyka suszy z zastosowaniem z budżetu państwa dopłat do składek ubezpieczenia, producenci rolni zapłacą z tego tytułu niższe składki ubezpieczenia, co będzie ich zachęcało do ubezpieczania swojej produkcji. Zatem przedsiębiorstwa te będą miały możliwość zaangażowania zaoszczędzonych w ten sposób środków w rozwój swoich gospodarstw rolnych, a także umożliwi im to wykupienie lepszej polisy na ochronę prowadzonej produkcji rolnej przed ryzykiem wystąpienia niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, w szczególności ryzyka wystąpienia suszy.

Projekt ustawy został uwzględniony w Wykazie Prac Legislacyjnych Rady Ministrów na 2018 r. pod numerem UD418.